

ความท้าทายของกองทัพเมียนมา กรณี “Operation 1027”

เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖ กองกำลังติดอาวุธชาติพันธุ์ ๓ กลุ่ม ได้แก่ กองกำลังโกก้าง (Myanmar National Democratic Alliance Army: MNDA) กองกำลังตะอั้ง (Ta'ang National Liberation Army: TNLA) และกองกำลังอาระกัน (Arakan Army: AA) ซึ่งรวมตัวกันในนามพันธมิตรภราดรภาพ (The Brotherhood Alliance) ได้บุกโจมตีและเข้ายึดฐานที่มั่นทางการทหารของฝ่ายความมั่นคงเมียนมาหลายพื้นที่ในภาคเหนือของรัฐบาลโดยที่ฝ่ายเมียนมาไม่ทันตั้งตัว ภายใต้ปฏิบัติการชื่อว่า “Operation 1027” นับเป็นหนึ่งเหตุการณ์สำคัญของสงครามกลางเมืองเมียนมาที่นำมาซึ่งความท้าทายต่อกองทัพเมียนมาอย่างยิ่ง เนื่องจากพื้นที่การสู้รบนั้นเป็นเส้นทางการค้าหลักตามแนวระเบียงเศรษฐกิจจีน-เมียนมา นอกจากนี้ เมืองเล่าก์กาย ยังเป็นแหล่งบ่อนกาสิโน และบ่อนการพนันออนไลน์ รวมถึงธุรกิจหลอกลวงในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีการหลอกลวงให้ไปทำงาน รวมถึงการหลอกลวงให้มีการโอนเงินผ่านคอลเซ็นเตอร์ซึ่งส่งผลกระทบต่อหลายชาติรวมถึงประเทศไทย

‘เล่าก์กาย’ เป็นเมืองชายแดนทางตอนเหนือของรัฐบาลติดกับจังหวัดหลินชางในมณฑลยูนนานของจีน ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวจีนโกก้าง รัฐบาลเมียนมาให้สิทธิชาวโกก้างปกครองตนเอง โดยกำหนดให้เป็นเขตปกครองพิเศษที่ ๑ มีเล่าก์กายเป็นเมืองศูนย์กลาง กองกำลังโกก้าง (MNDA) จัดตั้งโดย เฝิง เจียเซิง (Peng Jiasheng) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ต่อมากองกำลังโกก้างถูกกดดันให้แปรสภาพเป็น กองกำลังพิทักษ์ชายแดน (Border Guard Force : BGF) ภายใต้การควบคุมของกองทัพเมียนมา แต่ เฝิง เจียเซิง ปฏิเสธข้อเสนอดังกล่าว จึงเกิดการเผชิญหน้ากับกองทัพเมียนมา จากนั้น มิน อ่อง ไหล่ ได้ไปชักชวน ไป สั่วเฉิง (Bai Suoqian) รองผู้บัญชาการ MNDA ให้ก่อกบฏ ขับไล่ เฝิง เจียเซิง ทำให้บางส่วนของ MNDA ที่จงรักภักดีต่อ ไป สั่วเฉิง ได้แปรมาเป็น BGF 1006 ซึ่งเป็นหน่วยทหารชายแดนขึ้นกับกองทัพเมียนมา เข้าดูแลเมืองหลวงเล่าก์กาย และสนับสนุนให้มีการลงทุนกิจการกาสิโนและธุรกิจสีเทาครบวงจร เพื่อสร้างรายได้ให้กับเมือง ส่วนทหารที่ยังอยู่ MNDA ได้ย้ายขึ้นไปตั้งฐานทางเหนือของเมืองเล่าก์กายและยังคงต่อสู้กับกองทัพเมียนมาอย่างต่อเนื่อง

ธุรกิจสีเทาในเล่าก์กายได้ขยายออกไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ในเมียนมา และนำไปสู่อาชญากรรมหลายรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การค้ามนุษย์ ยาเสพติด ตั้งแต่กลางปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นมา ได้มีการกวาดล้างอาชญากรรมตามแนวชายแดนรัฐฉาน-จีนอย่างจริงจัง ซึ่งสามารถจับกุมแก๊งอาชญากรชาวจีนส่งตัวกลับไปดำเนินคดีในจีนได้นับพันคน อย่างไรก็ตาม ปัญหาทุนสีเทาในเมืองเล่าก์กายมีความซับซ้อนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของกลุ่มอิทธิพลใหญ่ในพื้นที่ และจีนยังไม่ได้รับความร่วมมือจากกองทัพเมียนมาในการปราบปรามเท่าที่ควร

การที่ The Brotherhood Alliance ซึ่งเป็นกลุ่มพันธมิตรที่มีการสนธิกำลังกันระหว่าง MNDA, TNLA และ AA เข้าบุกยึดเมืองเล่าก์กาย คืบจากหน่วยทหารของกองทัพเมียนมาได้สำเร็จในปฏิบัติการ ๑๐๒๗ ถือเป็นการท้าทายกองทัพเมียนมาและกลุ่มทุนสีเทาอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน และเป็นที่น่าจับตามองต่อไปถึงท่าทีของกองกำลังโกก้างและพันธมิตรในการหลายแห่งธุรกิจสีเทา รวมถึงความร่วมมือกับจีนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

หากย้อนไปในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม ๒๕๖๒ ได้มีเหตุการณ์คล้ายกับปฏิบัติการ ๑๐๒๗ โดยกลุ่มพันธมิตรภาคเหนือ มีปฏิบัติการลักษณะเดียวกันในพื้นที่เดียวกัน คือ แนวทางหลวงหมายเลข ๓ และ ๓๔ ซึ่งเป็นเส้นทางหลักในการขนส่งสินค้าของจีนกับเมียนมา ผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากเหตุการณ์เริ่มปะทุขึ้นในสิงหาคม ๒๕๖๒ ทำให้การค้าขายระหว่างจีนกับเมียนมาที่ด่านชายแดนหมู่เจ้และซิงส่วยเหอ ต้องหยุดไปนานกว่า ๑ เดือน ทำให้ทางการจีนต้องเข้ามาเป็นตัวกลางจัดให้มีการเจรจากันหลายรอบเพื่อหาทางออกร่วมกัน ระหว่างตัวแทนรัฐบาลเมียนมา กองทัพเมียนมา ตัวแทนพันธมิตรภาคเหนือ ตลอดจนตัวแทนกองกำลังติดอาวุธชาติพันธุ์ที่มีความสัมพันธ์กับพันธมิตรภาคเหนือ เพื่อหาทางออก จนเมื่อเกิดการระบาดของโควิด-๑๙ ในจีนเมื่อปลายปี ๒๕๖๒ และลามเข้าสู่เมียนมาต้นปี ๒๕๖๓ กระบวนการทุกอย่างที่กำลังดำเนินอยู่ ทั้งการเจรจา และการรบ ได้เงียบหายไป

สำหรับปฏิบัติการ ๑๐๒๗ ที่เริ่มขึ้นตั้งแต่ตุลาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นมานั้น พันมิตรภราดรภาพสามารถบุกโจมตี ยึดฐานที่มั่นของ

ทหาร ตำรวจเมียนมา และ BGF ได้มากกว่า ๑๖๐ จุด และมีชาวต่างชาติ ถูกกองทัพรัฐบาลทหารเมียนมาควบคุมตัวไว้ที่เมืองเล่าก์กาย รวมถึงชาวไทยที่ถูกล่อลวงไปบังคับใช้แรงงานในธุรกิจหลอกลวงทางออนไลน์ อย่างไรก็ตามคนไทยในเล่าก์กายได้รับการช่วยเหลือจาก “ทหารไทย-เมียนมา” ร่วมรับส่งที่จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพแม่น้ำสายแห่งที่ ๑ ไทย-เมียนมา สำหรับการปฏิบัติการช่วยเหลือคนไทยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับ โดยมีหน่วยเฉพาะกิจทัพเจ้าตาก กองกำลังผาเมืองและคณะกรรมการชายแดนส่วนท้องถิ่นไทย-เมียนมา หรือ TBC เป็นหน่วยปฏิบัติหลักในเวลาต่อมากระทรวงความมั่นคงสาธารณะ โดยสำนักงานตำรวจเมืองเวินโจว มณฑลเจ้อเจียง สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ออกหมายจับชาวจีนไต้หวัน ๔ คน ในข้อหาเป็นตัวการ ผู้กระทำ และผู้อยู่เบื้องหลังอาชญากรรมหลากหลายประเภทที่เกิดขึ้นในพื้นที่พิเศษหมายเลข ๑ เขตปกครองตนเองชนชาติโกก้าง ภาคเหนือของรัฐบาลเมียนมา โดยเฉพาะในเมืองเล่าก์กาย อาชญากรรมที่กลุ่มคนเหล่านี้ได้ร่วมกันทำตามทีระบุไว้ในหมายจับ ประกอบด้วย การฉ้อโกงทางออนไลน์ การลักพาตัว การหลอกลวง หน่วงเหนี่ยวกักขัง ชูกรรโชก ฯลฯ และเมื่อมกราคม ๒๕๖๗ รัฐบาลทหารเมียนมาออกมายอมรับว่าได้ถอนกำลังออกจากเมืองเล่าก์กาย ในรัฐฉาน หลังเมืองดังกล่าวถูกยึดครองโดยพันธมิตรกลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธที่ต่อสู้กับทางการมานานหลายเดือน

ความท้าทายของกองทัพเมียนมา

๑) “แรงกดดันของเงินที่ต้องการกวาดล้างอาชญากรรมที่เกิดขึ้นตามแนวชายแดน” โดยทางการจีนได้กดดันฝ่ายความมั่นคงของเมียนมา รวมถึงผู้บริหารของเขตปกครองตนเองหลายแห่ง ให้ปราบปรามธุรกิจสีเทาตามแนวชายแดนรัฐฉาน-จีน อย่างจริงจัง ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๖๖ เป็นต้นมา เริ่มมีการจับกุมอาชญากรชาวจีนนับพันคนส่งตัวกลับไปดำเนินคดีในจีนหลายระลอก พื้นที่ซึ่งกลุ่มเงินเทาถูกจับได้มีทั้งจากในเมืองป๋อก เขตปกครองตนเองชนชาติโกก้าง เมืองซิงฮ่วยเหอเล่าก์กาย เขตปกครองตนเองโกก้าง และเมืองหมู่เจ้

๒) “ปฏิบัติการ ๑๐๒๗ อาจส่งผลจงใจให้กับกองกำลังชาติพันธุ์ติดอาวุธอื่น ๆ ทำตาม” ดังเช่นที่ กองกำลังของชนชาติคะยาหรือคะเรนนี่ ภายใต้การนำของกองกำลังพิทักษ์ชนชาติคะยา (Karenni Nationalities Defense Force) กองกำลังแนวร่วมปลดปล่อยชนชาติคะยา (Karenni National People’s Liberation Front) กองทัพคะยา (Karenni Army) และบางส่วนของกองกำลังพิทักษ์ประชาชนเปิดปฏิบัติการภายใต้รหัส “Operation 1111” เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ พยายามจะยึดเมืองลอยก่อ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการเมืองการปกครองของรัฐคะยา และในภูมิภาคสะกาย (Sagaying) ซึ่งกองกำลังป้องกันประชาชน (PDF) ได้ใช้ช่วงเวลาที่รัฐบาลทหาร

เมียนมาเปลี่ยนแปลง ร่วมมือกับกำลังหลายร้อยคนจาก KIA และ AA เข้ายึดเมืองเกาลิน (Kawlin) และกำลังโจมตีเมืองติกเยียง (Tigyain) ที่อยู่ริมแม่น้ำอิรวดีอันเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ

๓) กำลังรบของกองทัพเมียนมาที่ลดลงอย่างมาก โดยในระยะสองปีที่ผ่านมา หลังจากการยึดอำนาจ และเผชิญหน้ากับการต่อต้านอย่างหนักจากชาวเมียนมาเองและกองกำลังของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอยู่เดิม ทำให้กองทัพเมียนมา ต้องสูญเสียกำลังพลเป็นจำนวนมาก

๔) BGF ในรัฐกะเหรี่ยงได้ประกาศตัดความสัมพันธ์กองทัพเมียนมาโดยไม่ขอรับเงินเดือนและการสนับสนุนทุกรูปแบบจากกองทัพเมียนมาอีกต่อไป หลังจากที่ BGF ถูกกดดันอย่างหนักให้กวาดล้างธุรกิจสีเทา โดยเฉพาะการฉ้อโกงทางออนไลน์ของอาชญากรชาวจีนหลายแห่งตามแนวชายแดนในจังหวัดเมียวดี ตรงข้ามกับอำเภอแม่สอดและแม่ระมาด จังหวัดตากของไทย โดยเฉพาะโครงการเมืองใหม่ “สวีโก้โก้ (Swe Kokko)”

ข้อเสนอแนะต่อไทยและกองทัพไทย

๑) ในฐานะประเทศเพื่อนบ้านของเมียนมา ไทยควรให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมต่อผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาตามหลักสิทธิมนุษยชน แต่ต้องไม่ให้สถานะเป็นผู้พักพิงแบบถาวร เนื่องจากยากต่อการส่งกลับหลังสถานการณ์คลี่คลาย

๒) กองทัพควรรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับรัฐบาลเมียนมาผ่านกลไกที่มีอยู่ทั้งกลไกทางการทูต และกลไกในระดับกองทัพ เช่น ประชุมคณะกรรมการระดับสูง (High Level Committee : HLC) ไทย-เมียนมา ซึ่งผู้บัญชาการทหารสูงสุดทั้ง ๒ ประเทศ เป็นประธานร่วมกัน และการประชุมในระดับคณะกรรมการชายแดนส่วนท้องถิ่นเมียนมา-ไทย (Township Border Committee: TBC) ซึ่งเป็นกลไกระดับท้องถิ่น

๓) กองทัพควรแจ้งให้เมียนมาระมัดระวังในการปฏิบัติการทางทหารตามแนวชายแดนไทย-เมียนมา ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อไทย เนื่องจาก (๑) กองทัพไทยต้องปฏิบัติตามกฎหมายการใช้กำลัง ในกรณีที่มีสถานการณ์ล้ำแดนเกิดขึ้น (๒) กองทัพต้องรักษาภาพลักษณ์ของไทยต่อสายตาประชาชน ในการปกป้องอธิปไตย

อ้างอิง

<https://mgronline.com/indochina/detail/9660000098359>
<https://myanmar.iiss.org/analysis/northeast>
<https://myanmar.iiss.org/updates/2023-11>
<https://thaipublica.org/2023/11/pundop121/>
<https://thaipublica.org/2023/11/pundop120/>
<https://www.thaipost.net/general-news/486669/>
<https://waymagazine.org/casino-shan-state-laukkai/>

www.sscthailand.org

๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ

sscthailand

sscthailand

